

nr. 46 winter 2005

Het Hoornblad

afdeling
Hoorn/West-Friesland

Informatie en mededelingenblad van de KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland

Versijnt 4x per jaar (januari, april, juli en oktober)

Sluitingsdatum kopij: 5 maart 2005

Redactie: Jan en Ina Marbus, Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag

Egbert Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker

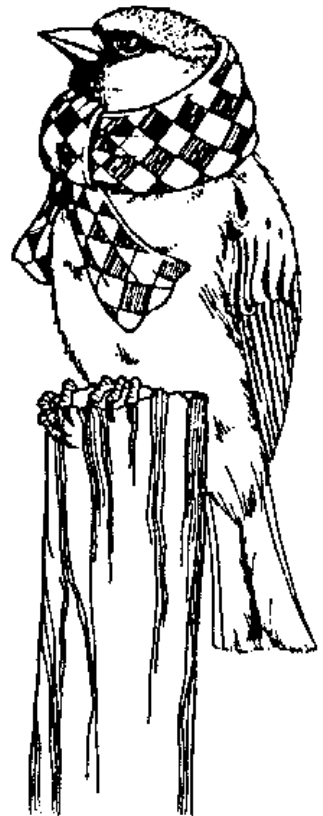
e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl of info@hoorn.knnv.nl

Internet: <http://www.knnv.nl/hoorn>

Verzending: Willy Mantel, Schout 57, 1625 BR Hoorn

Inhoud van Het Hoornblad Nr. 46

- blz. 3 Activiteitenprogramma
4-6 Toelichting
7-10 Van de bestuurstafel
11 Advertenties
12 Verslag excursie Texel
13 Verslag Robbenoordbos en Den Helder
14-15 Vlinderwerkgroep
15 Vlinderatlas Noord-Holland
16-18 Pestvogels in Hoorn
19 Verslag Kleine rietganzentocht
20-21 Plantenwerkgroep
22-23 Verslag Variadag
24-25 Aan het werk in de natuur
26 Vogelwerkgroep
27 Zeevangtelling
28 De Hoornbloem
29-30 Bijzondere waarnemingen

Bij de voorplaat: Pestvogels, door Resi Zabel

Activiteitenprogramma

JANUARI

- zondag 9 **Nieuwjaarswandeling**, zie toelichting
woensdag 12 **Plantenwerkgroep**bijeenkomst, zie pagina 20
donderdag 13 **Vogelwerkgroep**bijeenkomst, zie pagina 26
dinsdag 18 **"Spitsbergen in meervoud"** door Jan en Ina Marbus,
zie toelichting
zaterdag 22 **Vogelexcursie** Den Oever, zie toelichting

FEBRUARI

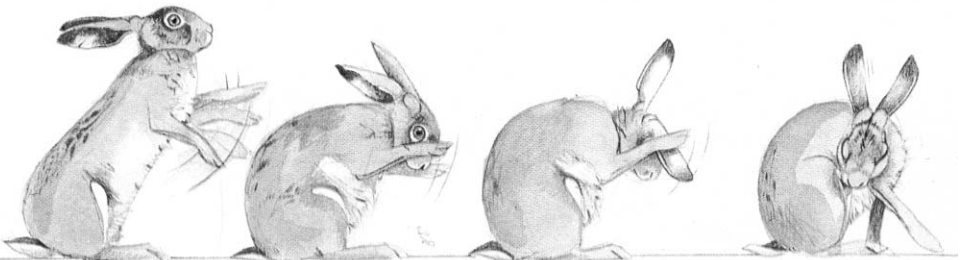
- zaterdag 5 **Botanische Dag** in Warmonderhof Dronten, zie Natura nov.
zondag 6 **Wandelexcursie** Wogmeer, zie toelichting
maandag 7 **Vlinderwerkgroep**bijeenkomst, zie pagina 14
donderdag 10 **Vogelwerkgroep**bijeenkomst, zie pagina 26
zaterdag 19 **Werkdag** rietland, zie toelichting
dinsdag 22 **Jaarvergadering + "Vlinders in Hongarije"**, zie toelichting
woensdag 23 **Plantenwerkgroep**bijeenkomst, zie pagina 20

MAART

- zaterdag 5 Kaderdag **"Ogen op steeltjes"**, in Woerden, zie toelichting
zondag 6 **Wandelexcursie** Duin en Kruidberg, zie toelichting
donderdag 10 **Vogelwerkgroep**bijeenkomst, zie pagina 26
woensdag 16 **Plantenwerkgroep**bijeenkomst, zie pagina 20
zaterdag 19 **Knoppenexcursie** Dwaalpark, zie toelichting
dinsdag 29 **"De slakkenpakkert vertelt"** door Herman Roode, zie toelichting

APRIL

- zondag 3 **Rondwandeling** polder Katwoude, zie toelichting
woensdag 13 Start **Vogelcursus**, zie pagina 28
donderdag 14 **Vogelwerkgroep**bijeenkomst
zaterdag 23 **Excursie** Zwanenwater, zie volgend Hoornblad

Toelichting activiteitenprogramma

De lezingen worden - tenzij anders vermeld - gehouden in de oefenzaal van de Hoornse Harmonie, Achterstraat 43 - 45 te Hoorn. Zaal open om 19:30 uur.
Er wordt in de zaal niet gerookt.

De meeste excursies starten bij de kleine P aan het Dampten in Hoorn, even voorbij de begraafplaats. Vanaf de trein (en de fietsenstalling) is het 8 minuten lopen.
Bel bij twijfelachtig weer even naar de vermelde contactpersoon.

Zondag 9 januari: Nieuwjaarswandeling

Onze traditionele wandeling aan het begin van het nieuwe jaar gaat dit keer rond het dorp Oudendijk en door de Beetskoogpolder. Na afloop leggen we, rond lunchtijd, aan bij eetcafé "Les Deux Ponts" voor een kop soep, of een andere opwarmer.

Verzamelen bij eetcafé "Les Deux Ponts" om 09:30 uur. Vanaf station Hoorn gaat buslijn 114 naar Amsterdam. Uitstappen bij halte Oudendijk. Informatie bij Ben Pronk (0229) 541547.

Dinsdag 18 januari: "Spitsbergen in meervoud" door Jan & Ina Marbus

Jeanne Muys maakte deze zomer een tocht rond Spitsbergen aan boord van de "prof. Molchanov". In 1994 maakten Jan en Ina diezelfde reis ook. In 2004 zeilden zij met de Noorderlicht langs noordwest Svalbard. Ondersteund door dubbelprojectie geven Jan & Ina Marbus ons een verslag van hun ervaringen met dit arctische landschap en de bijzondere flora en fauna. 20:00 uur in de Harmonie, Hoorn.

Zaterdag 22 januari: Den Oever, vogels

Excursie met einddoel de haven van Den Oever. Onderweg zullen wij in de Wieringermeer afhankelijk van het weerbeeld ganzen en zwanen tegenkomen. In de Zuiderhaven zitten vaak zaagbekken, **DODAARSEN**, **EIDEREENDEN** en soms een verdwaalde zeehond. Rond de haven van Den Oever zullen wij zoeken naar duikers, **FUTEN** en andere wintergasten. Vertrek vanaf het Dampten 09:00 uur. Terug omstreeks 14:00 uur. Informatie bij Ko van Gent (0229) 245885.

Zondag 6 februari: Wandelexcursie Wogmeer

We wandelen langs de westkant van de Wogmeer (± 7 km) en hopen daar het één en ander aan vogels te zien. Het is een toegestane wandelroute, maar er moet over diverse "moeilijke" hekjes worden geklommen. Voordat we gaan

lopen zullen we eerst een “chauffeurs”-auto aan het eind van de route zetten (bij de molen), zodat de overige auto's opgehaald kunnen worden. Vertrek vanaf het Dampten 09:00 uur. Terug omstreeks 13:00 uur.
Informatie bij Anneloes ter Horst (0226) 452990 of Ko van Gent (0229) 245885.

Zaterdag 19 februari: werkdag rietland

Vandaag steken we de handen eens lekker uit de mouwen. In samenwerking met SBB gaan we in het rietland bij boer Bert Zomers (Schardam) het gemaaid riet op hopen verzamelen en eventueel afvoeren. En misschien heeft de boswachter nog meer klusjes waar we hem mee kunnen helpen. SBB zorgt voor de nodige gereedschappen. Wij zorgen voor de mankracht. Doe wel waterdichte schoenen of laarzen aan. Verzamelen bij de boerderij van Bert Zomers om 09:00 uur. Klaar met werken omstreeks 14:00 uur.
Route vanuit noordelijke richting: over de dijk het dorp Schardam door en als je het dorp uit bent direct rechtsaf de doodlopende weg in.
Informatie bij Eric de Vroome (0229) 571078.

Dinsdag 22 februari: Jaarvergadering en lezing "Vlinders" door Egbert Baars

Het bestuur zal terugblikken op 2004 en een verslag uitbrengen van de activiteiten en de nieuwe plannen in het jubileumjaar.

Na de pauze zal Egbert Baars een beamerpresentatie geven van de bonte vlinderwereld in Hongarije.

Zaterdag 5 maart: Kaderdag in Woerden

Ter voorbereiding voor het landelijke slakkenproject "Ogen op steeltjes".
Informatie bij uw natuurhistorisch secretaris.

Zondag 6 maart: Wandelexcursie Duin en Kruidberg

Vandaag maken we een wandeling door het voormalig landgoed “Duin en Kruidberg” in het Nationaal Park “Zuid Kennemerland”. Dit is een afwisselend natuurgebied met stuivende duinen, duinmeren, eeuwenoude duineikenbossen en parkbossen. Door de aanwezigheid van oude eiken en beuken, met diverse gaten, nissen of holtes, komen er vogels voor zoals: spechten, **BOSUILEN**, mezen en **HOLEDUIVEN**. De wandelafstand is tussen de 8 en 10 km.
Vertrek parkeerplaats Dampten om 09:00 uur en terug ca. 13:30 uur.
Informatie bij Jan Vlaming (0228) 562385.

Zaterdag 19 maart: knoppen, Dwaalpark (Grote Waal, Hoorn)

Een wandeling in dit parkje met extra aandacht voor de boomknoppen. Natuurlijk zullen we ook kijken naar de voorjaarsbloeiers in de kruidenlaag. Start om 10.00 uur bij het boothuis van kanovereniging Flevo aan de westkant van het park. Terug ca. 12:00 uur. Informatie bij Ina Marbus (0229) 230419

Dinsdag 29 maart: "De slakkenpakker vertelt" door Herman Roode

2005 is door onze KNNV benoemd tot slakkenjaar. Er zullen veel activiteiten plaats vinden op het gebied van de Nederlandse slakken. Het leek ons dan ook een goed idee om deze bijzondere dieren eens uitgebreid in de schijnwerpers te zetten. Herman Roode zal u alles vertellen over het mysterieuze leven van onze Nederlandse slakken. Deze keer geen dialezing, maar een geavanceerde digitale presentatie vanaf de laptop en beamer. In de pauze is er gelegenheid om de collectie slakkenhuizen van Herman uitgebreid te bewonderen. Zoals gebruikelijk vindt deze lezing plaats in de Harmonie. Aanvang 20:00 uur.

le presentatie vanaf de laptop en beamer. In de pauze is er gelegenheid om de collectie slakkenhuizen van Herman uitgebreid te bewonderen. Zoals gebruikelijk vindt deze lezing plaats in de Harmonie. Aanvang 20:00 uur.

Zondag 3 april: Rondwandeling Purmer Ee / Zedde / Polder Katwoude

De vorige keer dat deze excursie gepland stond ging deze niet door vanwege hevige ijzel. Maar aangezien het een heel mooie wandeling is toch weer opgenomen in het programma.

Het is een wandeling voor de stevige doorstappers. Bij Katwoude lopen we langs de Purmerringvaart naar de Zedde. Vervolgens langs het Heitje van Katham naar de molen bij Volendam. Daarna over de IJsselmeerdijk terug naar Katwoude. Al met al een gevarieerde wandeling van zo'n 15 kilometer.

Vertrek vanaf parkeerplaats aan het Dampten om 09:00 uur. Terug omstreeks 14:00 uur. Informatie bij Ko van Gent (0229) 245885.

Zaterdag 23 april: Zwanewater

Zie volgend Hoornblad.

Hemelvaartkamp Texel 4 t/m 8 mei

Van woensdag 4 mei tot en met zondag 8 mei 2005 gaan we op kamp naar Texel.

We overnachten in de kampeerboerderij "Breemhoeve" vlak boven Den Hoorn.

Texel is in alle jaargetijden een schitterend mooi eiland. Maar zeker in deze tijd valt er heel veel te zien. Op het eiland zijn erg veel biotopen in een betrekkelijk kleine ruimte te vinden. Strand, duinen, bos, polders, meertjes en wad om maar iets te noemen. Het eiland leent zich uitstekend om te wandelen en te fietsen.

In het kader van ons 60 jarig jubileum wordt het zeer aantrekkelijk gemaakt om deel te nemen. De afdeling zal een groot deel van de verblijfskosten voor haar rekening nemen. **Per persoon hoeft slechts 20 euro aan overnachtingskosten betaald te worden** (normaal 60 euro !!).

Maar wees er snel bij, want er is beperkt plaats en vol = vol!

Voor informatie en opgave kunt u terecht bij Eric de Vroome (0229) 571078 (voor info www.breemhoeve.nl).

Van de Bestuurstafel

JUBILEUMPLANNEN

*Beste mensen,
Het zal niet iedereen zijn ontgaan dat we in 2005 ons 60-jarig jubileum mogen gaan vieren. Het ligt in de bedoeling van het bestuur om daar de nodige activiteiten voor te gaan ontwikkelen. Dat kost geld. En daarvoor hebben wij € 3.500,- gereserveerd. En nu gaat u natuurlijk recht opzitten. Wat gaan we doen?*

Het gehele volgende jaar zal in het kader van dit jubileum staan. Bij het bestuur zijn allerlei ideeën over de tafel gegaan. Wij denken o.a. aan een fietstocht door ons gebied, kampen aanbieden met reductie. Busreis(zen) met reductie. Een natuurdag organiseren in het MAK.

Dat zijn alvast de eerste (losse) plannen. In de loop van het volgende jaar hoort u daar meer over. Om alvast maar te noteren: de planning voor een busreis is in de laatste helft van mei. Dat betekent: houd ons "Hoornblad" goed in de gaten, want daarin wordt meer verteld.

BESTUURSVERGADERINGEN

Tijdens de bestuursvergadering van 27 oktober werd gesproken over de dijkversterking Enkhuizen-Hoorn en wat het standpunt van de KNNV zal zijn. Samenwerking met andere "groene" groepen, zoals IVN, Overleg Leefbaarheid Kersenboogerd en Natuur / Milieu-Adviesbureau De Drecht vinden wij beslist noodzakelijk. Dat heeft het verleden al bewezen. Dus daarmee doorgaan (zie verder in dit "Hoornblad").

Daarna kwam weer een ander (oud) probleem om de hoek kijken: nl. de Leekerlanden / Jaagweg. Een deel van dit gebied zal worden aangewezen als regionaal bedrijventerrein. Daar was vroeger al heel veel om te doen geweest. Het plan is opnieuw uit de kast gehaald. Ook hiervan vindt het bestuur dat wij als KNNV o.a. de groep "Berkhout is boos" dienen te ondersteunen (zie verder in dit "Hoornblad").

Een ander punt is de Polder Zeevang. Ook hiervoor gaat een herinrichtingsplan zijn weg vinden. We zullen contact opnemen hierover met de verschillende instanties, zoals de gemeente.

DIJKVERSTERKING ENKHUIZEN-HOORN

Wij hebben inmiddels het eindconcept MER (Milieu Effect Rapportage) ontvangen. Wij (de groene groepen) waren niet direct gerust over de voorgestelde (eventuele) compensatie voor natuur die verloren gaat. Er werd wel een en ander voorgesteld. Doch

onze mening is / was dat het min of meer een sigaar uit eigen doos is. Wij hebben dan ook hierover weer contact gezocht met Arcadis en daar is een en ander duidelijk gemaakt. Via een e-mailwisseling met daarbij het verzoek om over dit punt nog eens om de tafel te gaan zitten willen we zien hierover meer duidelijkheid te verkrijgen.

In de MER staat wel dat er compensatie moet plaatsvinden, maar niet waar en hoe. En dat willen wij weten. Ik heb hierover reeds een brief gezonden met daarbij de resultaten van onze tellingen en waarnemingen en de opmerking om eens op onze website te gaan kijken voor nog meer informatie. Antwoord was dat deze brief door hen werd ontvangen. Hun bioloog was zeer geïnteresseerd, maar daar had ik geen boodschap aan. Resultaat, dat telt!!

Met betrekking tot de invulling van een MER heb ik gewezen naar de verschillende Europese Richtlijnen welke de basis vormen voor de Nederlandse wetgeving, zoals Richtlijn 2001/42/EG. Maar dat zal u niet zo erg veel interesseren.

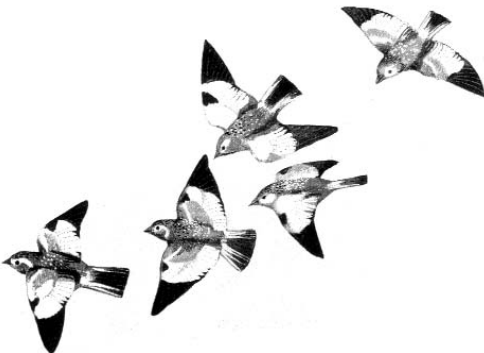
DE LEEKERLANDEN

Onze aandacht op de Leekerlanden werd getrokken door een Nieuwsbrief van "*Berkhout is boos*" op het internet. Wij hebben contact gezocht met een vertegenwoordiger, Annet Wood. Dat werd gedaan op 25 oktober 2004. Haar antwoord was optimistisch. Edoch, enkele dagen later konden we lezen dat het Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord was vastgesteld en dat o.a. Groen Links en D66 toch akkoord zijn gegaan met een bedrijventerrein langs de Jaagweg. Een en ander is echter wel vreemd.

In een eerste ontwerp van het Streekplan Noord-Holland Noord hadden GS het gebied nog aangewezen als een "landschappelijk waardevolle parel". Een stevige lobby van de gemeente Hoorn en het Westfriese bedrijfsleven voor een bedrijventerrein aan de westzijde van de A7 en het daarop volgende aanbod van de gemeente Westerkoggenland om daarvoor het gebied bij de Jaagweg te gebruiken, leidde tot het nieuwe voorstel van GS. Eerdergenoemde politieke partijen gaven allebei hun eigen uitleg van hun ommezwaai. Groen Links noemde het een politieke beslissing en geen inhoudelijke beslissing. Dus heel eerlijk! D66 gaf aan dat het bedrijventerrein planologisch mogelijk wordt gemaakt met randvoorwaarden van "groene structuur". Wat is dat dan?

Wel, onder andere:

1 Bedrijventerrein moet duurzaam worden ingericht en moet een voorbeeld voor de rest van Nederland worden (*deze kretologie hebben we al heel vaak gehoord*);

2 Er komt een robuuste groene buffer tussen het dorp Berkhout en het bedrijventerrein (*hoe groot, wat is robuust?*);

3 Gelijktijdig met het bedrijventerrein wordt de in het gebied geplande ecologische verbindingzone aangelegd (*dan rijst de vraag wat is daar van dan nog over?*). Een vlag op de modderschuit om de Jaagweg acceptabel te maken, aldus PvdA'er Weima. En ik geloof dat hij daarin gelijk heeft. Nu maar zien hoe de situatie zich verder gaat ontwikkelen en de vinger aan de pols houden.

JACHTHAVEN SCHARWOUDE

Via onze wedlandwacht Ben Pronk vernamen we dat de Watersportvereniging Schardam haar jachthaven wilt verplaatsen van Schardam naar Scharwoude. De reden hiervoor is dat de vereniging in Schardam de haven wilde uitbreiden. Maar de gemeente Zeevang gaf hiervoor geen toestemming mede op grond van bezwaren van de bewoners van Schardam. In Scharwoude denkt deze vereniging meer kansen te hebben en denkt aan een haven voor zo'n 80 ligplaatsen met enkele aanvullende voorzieningen, zoals een ligstrand en een kampeerterrein.

Naar onze gedachten is dat alweer de zoveelste aanslag op een stukje oever aan het IJsselmeer. We zien dat bij Edam / Volendam dezelfde ideeën bestaan en ook Hoorn heeft plannen om bij de Schelphoek een jachthaven te scheppen van zo'n 1.200 ligplaatsen. Waren eerst op het land de golf-terreinen die hun vingers uitstaken naar de natuurplekken. Thans wordt het water (want dat is nog het enig

overgeblevene aan natuur) "aangepakt". Wij willen de gemeente Westerkoggenland vragen wat er aan de hand is en dat wij als KNNV en dus als belanghebbende er bij betrokken worden. Het stukje buitendijkse land ligt ten zuiden van het natuurgebied "De Hulk" en is verder een verbinding naar de andere plekken langs de IJsselmeerkust naar het zuiden. In dit gedeelte van het "Hoorns Hop" ruïen veel watervogels en vinden er een rustplaats voor een eventuele verdere vlucht naar overwinteringsgebieden.

DE NOTA "RUIMTE"

Straks wordt de nieuwe Nota Ruimte aangeboden aan de leden van de 2de Kamer. Ik wil u niet de belangrijkheid van deze nota onthouden. Deze zal verstrekkende gevolgen hebben voor ons leefmilieu. We kennen waarschijnlijk allemaal de reclame van Stichting Natuur en Milieu op de TV. De **SPECHT** die tegen een stalen lantaarnpaal tikt, de **REE** met haar jong onder een viaduct in een desolaat landschap. Misschien overdreven zult u zeggen, wat kort door de bocht. De boodschap is echter: waar kunnen wij als mens en als natuur nog heen?

Mooie landschappen gaan verloren. Waar is nog stilte? De horizon wordt vermorzeld onder allerlei soorten bouwwerken en wordt bewogen door geweldige wieken, waarvan de noodzaak nog steeds niet is aangetoond of discutabel is.

Het woord "duurzaam" wordt in allerlei rapporten te pas en te onpas gebruikt en door een ieder overgenomen. Zo vaak zelfs dat het een eigen leven is

gaan leiden. Geen enkel rapport kan zonder dit woord. Het is, helaas, de goeden niet te na gesproken, een holle frase geworden. Maar wat is duurzame ontwikkeling? Wat is duurzame leefomgeving? In voorgaande artikelen in dit "Hoornblad" wordt dit woord ook al aangehaald (en voornamelijk door politici).

Volgens "Van Dale" is duurzaam een synoniem voor: onverslijtbaar, onverwoestbaar, blijvend. Maar het duurzame "Groene Hart" daar wordt al behoorlijk aan geknabbeld. De Leekerlanden? Weet u nog wel, die "parel?" Daar wordt ook al behoorlijk aan getrokken. Duurzame markt? Niemand weet nog hoe die er uit moet zien. Oh ja, dan hebben we ook nog duurzame natuur.

Daarom, vind ik, dat eerst maar eens een definitie moet worden gegeven en van daaruit kunnen we dan verder praten. Want het is tenslotte duidelijk dat het leefgebied van plant, dier en onszelf steeds meer wordt verkleind. Wat betekent ruimte en rust in een land dat steeds meer en meer volgebouwd raakt met wegen en bedrijventerreinen? En allemaal ten laste c.q. ten koste van die natuur....

Michel Kleij, voorzitter

OVERIGE BERICHTEN VANUIT HET BESTUUR

Mede namens mijn collega-bestuurleden wens ik u heel fijne feestdagen toe en dank ik u allen voor het vertrouwen dat u in ons heb gesteld. Ik hoop dat u heel veel van die onmisbare warmte mag ontvangen die we allemaal nodig hebben. Want zonder die warmte word je niet bemind, word je niet geboren, leef je niet, ben je een eenling en zelfs de sterkste wordt dan zwak.

Michel Kleij, voorzitter

Bestuurslid Eric de Vroome is in december met zijn gezin verhuisd naar:

Veenrug 17

1687 WN Wognum

Telefoon en email blijven hetzelfde.

In dit nummer is voor de leden een acceptgiro ingesloten. Het tarief van 2005 voor het persoonlijk lidmaatschap bedraagt € 23,75 en het tarief voor persoonlijk lidmaatschap + alle huisgenoten bedraagt € 30,10. Gelieve voor 1 april 2005 het vermelde bedrag over te maken op onze rekening (zie pagina 31).

Ad Roobeek, penningmeester

Kennismakingscursus Bijenteelt

Bijenteeltvereniging West-Friesland organiseert deze cursus voor de vierde achtereenvolgende keer om mensen die overwegen te gaan imkeren in de gelegenheid te stellen kennis op te doen en basisvaardigheden te oefenen op bijenteeltgebied.

De cursus bestaat uit 4 theorieavonden en 8 praktijkochtenden (zaterdag), en wordt verzorgd door leden van de vereniging.

De theorie wordt gegeven door **Frans Jongeleen** en **Adrie van Bohemen** en de praktijklessen door **Theo Diderich** en **Henk Stam**.

Zowel theorie als praktijk wordt gegeven in de bijenstal van Kinderboerderij "De Woid" in Hoorn.

De theorieavonden zijn gepland op 26-1, 23-2, 9-3 en 6-4-2005. Aansluitend worden dan de praktijkochtenden ingepland.

De kosten bedragen € 45.-

Er wordt gestreefd naar een aantal van 6 tot 10 cursisten.

Voor opgave en/of informatie kunt u contact opnemen met: **Theo Diderich**, Oosterblokker 22, 1696 BH Oosterblokker (0229) 263623

AANGEBODEN

Entomologische Berichten jaargangen 1942 t/m 1973

Tijdschrift voor Entomologie 1948 t/m 1973

Vraagprijs per jaargang € 5,-

Wim van Rooyen, Burg.Steertstraat 12, 1474 MN Oosthuizen,
telefoon: (0299) 401221

TE KOOP

U kunt bij de KNNV de volgende nestkastjes bestellen en na telefoontje afhalen:

Vleermuizen, Pimpel- en Koolmees, Vlinder, Hommel (groot en klein), Grauwe vliegenvanger, mussenhotel, metselbijenblokken, pindakorfjes met pinda's en losse ongebrande pinda's voor in de korfjes en slingers.

GEVRAAGD

Pianoscharnieren voor deksels vleermuis- en mussenkasten.

Piet Mantel
Schout 57
1625 BR Hoorn
(0229) 230591

Verlag excursie Texel

2 oktober 2004

Verlag excursie Texel op 2 oktober
Deze excursie was er weer zo eentje om in te lijsten. Met 5 auto's vertrokken we van het Dampten in Hoorn en waren mooi op tijd in Den Helder om de boot van 08:30 uur te halen. Met 18 deelnemers hadden we een leuke groep en vulden de bus naar De Koog voor het grootste deel.

Bij halte Badweg begon onze wandeling in noordelijke richting naar De Cocksdorp. We kwamen zo door het duingebied van De Nederlanden, "Muy", "Sluffer" en "De Krim". Het halfbewolkte weer met stevige ZW-wind zorgde voor mooie luchten passend bij het landschap. Het zorgde er ook voor dat de vogels niet te snel of te hoog voorbijvlogen; het was immers volop trektime. We kwamen af en toe ogen tekort, maar dankzij de telescoop van Tineke

waren ook de "lastige beestjes verderop" goed op naam te brengen. Zo zagen we voor ons niet alledaagse soorten als **PAAPJE**, **GEKRAAGDE ROODSTAART**, **KRUISBEK**, **KLAPEKSTER** en **GRAUWE KLAUWIER** (heel dichtbij). Boven zee **JAN VAN GENTEN**, **KLEINE JAGER**, **DWERMEEUW** en in De Sluffer naast vele soorten steltlopers: **KLEINE ZILVERREIGER** en 2 maal **SLECHTVALK**. Om 17:00 uur waren we mooi op tijd voor de bus bij De Cocksdorp waarvan de route ons nog het hele eiland opleverde van Oosterend, Oudeschild tot Den Burg en Den Hoorn aan toe. Met de boot van 18:00 uur gingen we over en we genoten van de bios op ons gezicht en het uitzicht op het landschap dat vervaagde door regen-gordijnen die ons niet deerden...

Jan Marbus

Paddestoelenexcursie Robbenoordbos

30 oktober 2004

In de mist hebben we met een groep van 13 personen door het noordelijke deel van het bos gelopen op zoek naar paddestoelen. Die waren er genoeg. In het Robbenoordbos zijn al rond de 600 verschillende soorten waargenomen, waaronder een aantal zeldzame. Wij kwamen natuurlijk niet tot dat aantal, maar met ruim 40 op naam gebrachte soorten konden we best tevreden zijn.

Het was oorspronkelijk de bedoeling dat we met z'n allen de soorten op naam probeerden te brengen met het boek erbij. Maar gelukkig was Klaas Meurs als kenner bereid de meeste soorten voor ons op te noemen of op

te zoeken.

Enkele leuke soorten waren **ORANJE ADERZWAM**, **NARCISRIDDERZWAM**, **DRAADKNOTSWAM**, **PAARSE SCHIJNRIDDER**, **NEVELZWAM**, **ESDOORNHOUTKNOTSWAM**, **EIKEN BEKERZWAM**, **WAAIERKORSTZWAM**, **PLOOIVOETSTUIFZWAM** en de **ROODBRUINE SCHIJNRIDDER**.

Eric de Vroome

Verlag excursie Den Helder

14 november 2004

Met slechts zes deelnemers vertrokken we om half acht naar Den Helder. Vlakbij Fort Kijkduin is een zeetrek telpost. Daar hebben we ongeveer 2½ uur over zee staan kijken, met zicht op de Razende bol (zandplaat). Het was redelijk mooi weer met in het begin een stevig windje die later snel afzwakte.

Veel echte zeetrek hebben we niet kunnen zien. Maar met waarnemingen als **ROODKEELDUIKERS**, **PERELDUIKER**, **ZWARTE ZEE-EENDEN**, **ZAAGBEKKEN** en de nodige andere eenden- en meeuwensoorten waren we dik tevreden.

Op de zandplaat rustten een groep zeehonden. Rond een boei zwom de hele tijd een **BRUINVIS**, waarvan we overigens alleen de rugvin konden waarnemen.

Onder aan de dijk konden we de **PAARSE STRANDLOPERS**, **STEENLOPERS**, **KANOETEN** en **DRIETEENSTRANDLOPERS** goed bekijken. Op de dijk, vlak voor ons, struinden twee **SNEEUWGORZEN** en over ons heen vlogen een paar **IJSGORZEN**.

Vervolgens hebben we een rondwandeling gemaakt over het strand en door het duin naar de "Donkere duinen". Op deze wandeling hebben we ook de nodige, meest algemene, vogelsoorten gezien.

Halverwege de middag zijn we weer teruggegaan naar Hoorn, waar een deel van de groep nog een geslaagde poging waagde de groep **PESTVOGELS** te bekijken die er al een tijdje rondzwierf. Een aardig toetje dus.

Eric de Vroome

Vlinder-/Libellenwerkgroep

VLINDERS IN GEVAAR?

Het stormt in Nederland, er waait een rigoreuze bezuinigingswoede door het land.

Gaat het economisch slecht? Door de bezuinigingen in het groenvoorzieningsgebied zou je dit haast gaan denken. Het is een van de eerste posten waarop bezuinigd wordt. Hopelijk betekent het niet dat de gifbus (bestrijdingsmiddelen) volop wordt gebruikt om het zogenaamde onkruid te verwijderen. We weten allemaal maar al te goed dat de natuur / cultuur en zeker onze vlinders daaronder lijden. Na jaren een redelijk groenbeleid te hebben gehad waarbij de natuur in West-Friesland letterlijk opbloeide, heeft men in de komende bezuinigingsronde aangekondigd de beurs dicht te knijpen en weer op chemische middelen over te gaan.

Milieu en natuur / cultuur zijn, zoals het er nu naar uit ziet, helaas een belangrijk onderdeel van een korte beleidsvoering! Daar kun je in de politiek tijdelijk mee scoren. En vrijwilligers mee oproepen om het "vuile" werk op te knappen.

Waarom stuurt men vanuit de politiek / gemeentes geen afgevaardigden die

een jaar meedraaien bij de KNNV, het zou niet alleen een eye-opener kunnen zijn, het is nog leuk ook. Diverse werkgroepen kunnen meer hulp kunnen gebruiken en de natuur heeft hier baat bij. Vrijwilligers hoef je niet op te roepen om nog meer vrijwilligerswerk te doen. Bovendien hebben zij zeker geen middelen om het groenbeleid financieel te ondersteunen. Dergelijke werkzaamheden afschuiven naar die groeperingen (iets dergelijks wordt in het bezuinigingsrapport geopperd) is weinig zinvol en gemakzuchtig.

Onze KNNV-vlinderwerkgroep waardeert de inzet van veel vrijwilligers, want dankzij hen zijn er dit jaar ongeveer 28.000 vlinders geteld en weten wij meer van de verschillende soorten in onze regio. Nog twee jaar, dan is dit project voltooid. We vragen aan iedereen om zich niet te laten ontmoedigen en gewoon te blijven doorgaan. Dan komt die vlinderatlas van West-Friesland er wel en dat zou een mooi overzicht zijn voor beheerders, beschermers en natuurliefhebbers.

TERUGBLIK OVER SEIZOEN 2004

Op 14 augustus vonden de meeste tellingen plaats. Een rijtje vlindermeldingen van onze Top17 zijn:

ATALANTA 2.530 keer, **BOOMBLAUWTJE** 175, **CITROENVLINDER** 77, **DAGPAUWOOG** 480, **DISTELVLINDER** 420, **GROOT KOOLWITJE** 2.500, **HOOIBEESTJE** 120, **ICARUSBLAUWTJE**, 520, **KLEIN GEADERD WITJE** 450, **KLEIN KOOLWITJE** 9.900, **KLEINE VOS** 3.000, **KLEINE VUURVLINDER** 70, **LANDKAARTJE** 60, **ORANJETIPJE** 2, **ZWARTSPRIETDIKKOPJE** 1.000.

Van de nachtvlinders was de **GAMMA-UIL** opvallend. Stel je voor zo'n

1.000 Uiltjes, die massaal uit het gras fladderden, om over de rest maar niet te spreken (2.900 in totaal). Van de **MEEKRAPVLINDER (KOLIBRIVLINDER)**, waar iedereen even verrukt over is, zijn er maar 20 waargenomen. In februari komt een uitgebreider verslag.

PLANNEN VOOR 2005

In 2005 kan iedereen meedoen met de fotowedstrijd en we roepen iedereen op om een creatieve foto in te zenden uit de Top 17 (de afbeeldingen van onze waarnemingskaart). Dit kan als foto (13 x 18 cm) en zelfs digitaal! De voorwaarden zijn zoals dit jaar in het Hoornblad nr. 44 hebben gestaan en hier komen we in het voorjaar met meer informatie op terug. Op maandag 7 februari gaan we brainstormen met de werkgroep o.a. over excursies en verspreiden van de vlinderkaarten uit het project. Met nieuwe medewerkers zouden we heel blij zijn. Kom gerust eens vrijblijvend kijken op zo'n bijeenkomst!

Laten we niet bij de pakken gaan neerzitten en onze ogen goed de kost geven; wie weet zijn er volgend jaar

weer bijzondere meldingen en slaan we opnieuw een landelijk record met onze Top 17. Rest mij nog een ieder een fleurig vlinderjaar toe te wensen.

Henny van der Groep
Coördinator vlinderwerkgroep
Yellowlaan 24
1695 HV Blokker
(0229) 249546 of info@hoorn.knnv.nl

Vlinderatlas Noord-Holland

De inventarisatie in Noord-Holland verloopt zeer voorspoedig. Eind oktober waren al gegevens verwerkt van 33 waarnemers, die gezamenlijk meer dan 300 kilometerhokken hadden bezocht. Uit ruim 70% van deze hokken waren nog niet of nauwelijks vlinderwaarnemingen bekend. In totaal zijn nu 4.000 records ingevoerd en zijn er 16.000 exemplaren gemeld van 33 soorten dagvlinders.

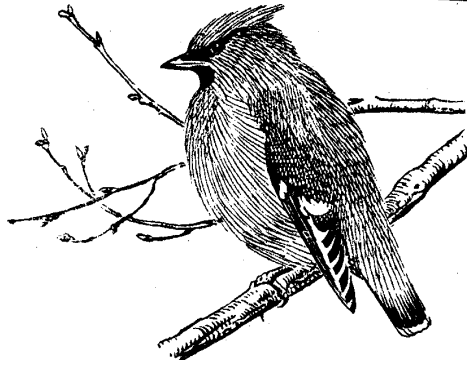
De witte vlekken worden dus al aardig ingevuld. Komende winter zal alles op een rij gezet worden zodat duidelijk wordt welke gebieden volgend jaar extra aandacht nodig hebben. De meest talrijke vlinder deze zomer was het **KLEINE KOOLWITJE** dat met honderden tegelijk te vinden was op akkers met **LUZERNE** en **BLADRAMENAS**. Verspreid in het poldergebied werden ook **BRUINE BLAUWTJES** waargenomen. Bijzondere waarnemingen: enkele **GROTE VOSSEN** in het voorjaar, een **KONINGINNEPAGE** in Akersloot en **KOEVIJKJES** op Wieringen.

Klaas Kaag
atlascoördinator

Pestvogels in Hoorn

Als de winter er aan komt en het weer kouder wordt is het altijd weer afwachten: komen de **PESTVOGELS** (*Bombycillinae garullus*) weer deze kant op of niet? **PESTVOGELS** zijn vogels van de noordelijke naaldbossen met een ondergroei van besdragende struiken. Je kan ze daar ook treffen aan randen van moerassen en rivieren waar zij op zoek zijn naar insecten. Ze zijn in staat om strenge lange winters te overleven boven de poolcirkel maar als het voedsel schaars wordt ondernemen ze lange tochten naar het westen, oosten of zuiden en zo kan het zijn dat ze in onze omgeving gezien worden. De naam **PESTVOGEL** is eigenlijk een beetje raar voor zo'n mooie vogel maar vroegen dacht men dat het geen toeval kon zijn dat er pestepidemieën uitbraken als er grote zwermen gekuifde vogels in de buurt van huizen werden gezien terwijl je deze vogels normaal nooit zag. Natuurlijk weten we nu dat die twee gebeurtenissen niets met elkaar te maken hebben maar de naam is nou eenmaal gegeven.

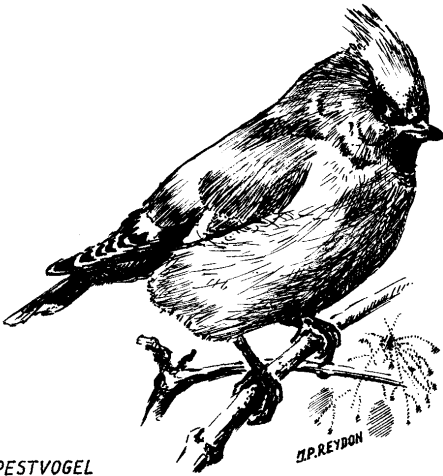
Het hele Pestvogelverhaal van Hoorn begint op 1 november. Toen vloog er een exemplaar boven het huis van Jan & Ina. 1 is leuk maar een groep is leuker natuurlijk en ook dat gebeurde. Op 3 november was Jan Marbus in de namiddag in de stad. Op de Veemarkt zag hij boven in de bomen een groep vogels zitten en hij had al een vermoeden aan het geluid te horen, maar geen verrekijker mee. Freek bood uitkomst want hij ging samen met Jan terug naar de Veemarkt en samen stelde zij vast dat er 40 **PESTVOGELS** in

de bomen zaten. Een geweldige waarneming van een heel grote groep. Toen Resi dat hoorde is zij op zoek gegaan naar deze groep maar zij vond niets. Michel daarin tegen was thuis gebleven en zag daar in het plantsoen 5 **PESTVOGELS** zitten. Zo zie je dat thuis blijven niet altijd erg is.

Een paar dagen later, op de 10de, belde Aartje de Vroome Jan om dat zij op de Johannes Poststraat stond bij kennissen en dat er 20 **PESTVOGELS** in de buurt rondvlogen en dat deze er al de hele week zaten volgens de kennis. Jan & Ina heen en ja hoor bij het buurtcentrum op de Tweeboomlaan zagen zij hoog in de bomen en in de **GELDERSE ROOS** aldaar wederom 40 **PESTVOGELS** zitten. Zijn dat nou dezelfde als vorige week? Dat zullen we nooit zeker weten maar het vermoeden groeit natuurlijk wel.

Ik zelf ben op 11 november gaan zoeken en vond er eerst 3 terug op de splitsing Tweeboomlaan en Jozefstraat. Geen 40 maar wel 3 echte **PESTVOGELS**. Nog even in de buurt rondgefietst maar niets. Redelijk tevreden fietste ik naar huis maar onderweg viel ik bijna van mijn fiets,

PESTVOGEL

want wat zat er in de boom voor de fietsenmaker op de Drieboomlaan? 40 **PESTVOGELS** die zich om en om tegoed deden aan de rode bessen van 3 bomen (hoe toepasselijk?) aldaar. Het leek ook wel alsof ze op het platte dak van een van de huizen aan het drinken waren. Even later vlogen ze allemaal weg maar ik vond ze terug op de splitsing Johannes Poststraat en Jozefstraat. Duidelijk was het verschil tussen juveniele en adulte vogels te zien en ook de rode lakveertjes staken mooi af. Na 10 minuten vloog de groep weg.

Die avond heb ik de melding op internet gezet en ik heb een van de deelnemers (Jord) aan de vogelcursus gemaild. Het resultaat daarvan was dat Jord op 12 november 44 **PESTVOGELS** aantrof op de kruising Drieboomlaan en Cl. Maertenszstraat. Hij was daar samen met een vogelaar uit Schagen die mijn melding had gezien.

De zondag daarop trof Ad Roobeek samen met Erik de Vroome 24 vogels

aan op de hoek Johannes Poststraat en de Cl Maertenszstraat. Op dezelfde dag zijn er 40 **PESTVOGELS** rustend in een boom gezien op de Emmalaan.

Op dinsdag 16 november was het weer raak voor Jan, hij zag er 9 in de boom zitten bij de Dekamarkt op de Drieboomlaan en de dag daarna vlogen er 15 exemplaren over op de kruising Drieboomlaan Koepoortsweg.

Yvonne van der Hulst heeft op 19 november bij haar in de straat (van Beijerenstraat - van de Blocqueriestraat) 2 exemplaren in de boom zien zitten. Misschien 2 exemplaren van de grote groep misschien 2 nieuwe vogels.

Het Pestvogelverhaal is nog niet af. Na een korte stilte in de waarnemingen barstte het op 21 november weer helemaal los. Eerst had Jord er 27 op de Drieboomlaan en later op de dag had hij er weer 40 in het Wilhelminapark bij de Emmalaan en die vlogen daar richting de voetbalvelden. Jan & Ina hadden na wat rondrijden 47 exemplaren in de omgeving van het Wilhelmina park. En dan gaat er weer bijna een week voorbij zonder meldingen maar dan ziet Ina op donderdag 25 november de hele groep weer op de Tweeboomlaan bij het wijkcentrum. Ook valt er een melding op op de site van Dutchbirding. Op 26 november heeft ene E. de Reus 55 **PESTVOGELS** geteld op de Drieboomlaan bij nummer 55. Ze zijn er dus nog steeds en de groep groeit! De groep blijft ongeveer gelijk als op 29 november Jord en E. de Reus onafhankelijk van elkaar op de Drieboomlaan weer 50 vogels zien en

41 exemplaren. Sinterklaas zal ze moeten horen als hij rondrijdt op de daken. De lange tijd dat de groep nu al rondzwerft in deze buurt geeft alle aanleiding te geloven dat ze nog wel even blijven. De moeite waard dus om nog eens te gaan kijken als je ze nog niet hebt gezien. En vergeet je waarneming dan niet door te geven zodat wij een compleet beeld kunnen vormen van deze groep.

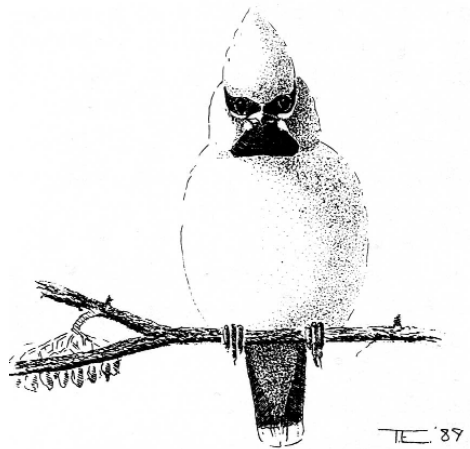
Jan-Pieter de Krijger

PS. Rens Bonten zag op 14 december nog 20 **PESTVOGELS** bij de blauwe tunnel in de Kersenboogerd.

De Reus meldt erbij op de DBA site dat ze er al meerdere dagen zitten.

En dan is het alweer december en nu eindelijk is het tot de lokale pers doorgedrongen dat ze er zijn. Op de voorpagina een foto van "onze" groep. Ook op deze dag kreeg ik een mail binnen van Jos Floris. Hij heeft op de Drieboomlaan op 30 november en op 1 december zeker 40 Pestvogels gezien. Een andere waarnemer heeft op 1 december in de hoek Drieboomlaan, Cl Maertenszstraat en de Sapmastraat een groep waargenomen van 52 stuks. Het betekent dus dat de groep al een maand in deze buurt aan het rondzwerfen is.

Blijkbaar is er genoeg voedsel voor ze te vinden. Een paar dagen later, op 5 december, werd de Drieboomlaan wederom bezocht door een groep van

Vind je vogels kijken ook zo leuk? Dan is de vogelcursus vast iets voor jou! Of geef anderen deze tip. Zie pagina 28.

Verslag excursie Kleine rietganzen

op 20 november 2004

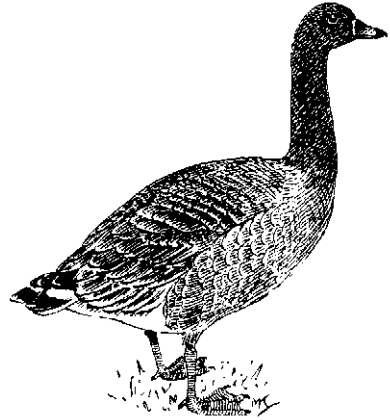
De aankondiging van deze excursie was een beetje tussen wal en schip geraakt door enerzijds de optie van een weekendverblijf en anderszijds een eendaagse ganzentocht. De organisatie van een weekend bleek niet haalbaar / reëel vanwege de buitensporig hoge kosten voor maar één nacht.

Speciaal om de avondtrek waar te nemen werd gekozen voor een excursie laat op de dag. Zo vertrokken we omstreeks 14:00 uur van het Dampten met 3 auto's en 9 deelnemers richting Friesland. Ondanks alle slechte vooruitzichten viel het weer best mee, hoewel er wel donkere buien op afstand passeerden.

De stop op Breezandijk leverde in de werkhaven aan de waddenkant een **KLEINE ALK** op die we van heel dichtbij konden bekijken (Dit was vermoedelijk een zgn. stormslachtoffer. Achteraf bleken er 7 meldingen van **KLEINE ALKEN** na de periode met harde NW-wind, met later ook doodgevonden exemplaren.)

De volgende spot was bij de vogelkijkhut van de Witte en Zwarte Brekken bij Sneek. In de graslanden ernaast waren een paar honderd **KLEINE RIETGANZEN**, **KOL-** en **BRANDGANZEN** heel goed te zien met mooie belichting. Een sprong van 11 **REEËN** midden in het land was ook apart.

Vanuit de hut was de **SLECHTVALK** op het betonblok weer goed in beeld. Verder honderden **SMIENTEN** en

SLOBEENDEN. Met een comfortabel uitzicht en koffie bij de hand wachtten we de hagelbui even af. Daarna zetten we de tocht voort richting Heeg. Het daglicht nam al af en de ganzen op de grond werden moeilijker zichtbaar. Tussen de meertjes zagen we zo'n 10 - 15.000 **KLEINE RIETGANZEN** verspreid over de landerijen. De laatste stop bij Oudega leverde een nieuwe concentratie op van **KLEINE RIETGANZEN** en een groep van ca 2.000 **BRANDGANZEN**. Het was een fascinerend gezicht om de witte **BRANDGANZEN** in vlucht te zien afsteken tegen de naderende inktzwarte buienlucht...

De ganzen zaten vlakbij hun slaappleeds. Het licht minderde nu zo snel dat het samen met de neerdalende hagelstenen / natte sneeuw en de overal klinkende roep van ganzen de apotheose vormde van deze korte maar geslaagde ganzentocht!

Jan Marbus

Plantenwerkgroep

In de winter is het niet makkelijk om een onderwerp voor de plantenwerkgroep te bedenken door het ontbreken van levend materiaal. Toch, misschien door het "warmer worden van het klimaat" en ondanks de nachtvorsten, verwonder ik mij erover dat er nog overal bloemen zijn.

Niet uitbundig natuurlijk. Er bloeit nog **MAAGDENPALM** (*Vinca major*), **BERGCEHTAURIE** (*Centaurea montana*), **ROBERTSKRUID** (*Geranium robertianum*), waarvan ik de witte vorm heb en het **GRASKLOKJE** (*Campanula rotundifolia*).

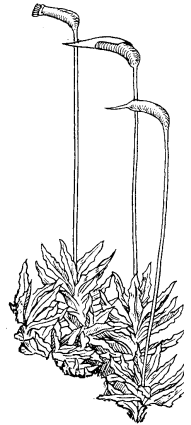
Gedurende de kersttijd zie je allerlei gekweekte **KLIMOP** in bloemstukjes. Deze **KLIMOP** heeft allerlei vormen van blad. De altijd groen blijvende inländse **KLIMOP** (*Hedera helix*) heeft meestal handvormige blaadjes. Het grappige is dat de vrucht-dragende takken eironde bladeren hebben en deze takken staan bovendien rechtop. De **KLIMOP** blaadjes zijn niet groot, maar als ik naar buiten kijk, staat daar in de volle grond, een familie lid van de **KLIMOP** nl. de **VINGERPLANT** (*Fatshédera*) van 1,30 m. maar niet rankend en met bladen van doorsnee ± 30 cm. De bloeiwijze is hetzelfde als bij de wilde **KLIMOP**. Echter de bloei van deze grote plant is te laat in het seizoen om de zwarte bessen te krijgen - bij gebrek aan bijen. Zo blijf je, je verbazen.

WAT WE DEDEN IN NOVEMBER EN DECEMBER

Tijdens de bijeenkomst op 13 oktober hebben we ons over de onderdelen van grassen gebogen opdat we beter met de determinatiekenmerken kun-

nen omgaan: wat is een pluim, aar, schijnaar (ontzettend gepriegel). In november bekeken we de bladvormen. Dat laatste gaf toch wel discussie o.a. bij een kastanjeblad, dat weer uit afzonderlijke blaadjes bestaat. In december heeft Anneloes uitgelegd hoe het zit met apogamie bij planten. Dat is een feministische manier van voortplanten zonder dat bevruchting heeft plaatsgevonden, waardoor er groeiplekken ontstaan met planten die genetisch exact hetzelfde zijn. Een en ander werd verduidelijkt a.d.h.v. tekeningen op de flipover. Zaterdag 11 december zijn we met twee mensen naar de landelijke variadag van Floron geweest, waar plantennieuwtjes worden meegedeeld en altijd interessante lezingen zijn.

Waar ik op deze dag nogal van geschrokken ben is de komende onderuithaling van de Flora en Faunawet door een Algemene Maatregel van Bestuur (AMVB): in het streven naar minder regeltjes wordt het (soms onder bepaalde gedragsregels) om ruimtelijke ingrepen en beheersmaatregelen te doen, die mogelijk schadelijk zijn voor sommige Rode Lijst-soorten. Welke planten wel en niet beschermd zijn in de AMVB lijkt vrij willekeurig (bijv. **SLANKE SLEUTELBLOEM** en **KONINGSVAREN** zijn slechter beschermd dan **GELE HELMBLOEM**).

PLANNEN VOOR DE KOMENDE MAANDEN

Voor de plantenwerkgroep is het op het ogenblik "binnen"tijd: in plaats van er op uit te trekken besteden we de wintermaanden aan verbreding / verdieping van onze kennis. Steeds in "De Hoornbloem", Dorpsstraat 10A Zwaag; 13:30 - 15:30 uur.

12 januari

In januari zullen we proberen d.m.v. een quiz allerlei verschillen en overeenkomsten aan te tonen. Ook zal de quiz die in de Spurrie van augustus '04 (het nieuwsblad van de CCFV voor de plantenwerkgroepen) stond alsnog bekeken worden. Ook zullen we aandacht besteden aan varens. Neem s.v.p. materiaal mee.

23 februari

In februari bespreken we de mossen weer eens. Mossen zijn altijd te vinden al ligt er een pak sneeuw. Graag wat mossen meenemen!

16 maart

Knoppen aan bomen en struiken geven altijd interessante gegevens, zoals de verschillen tussen de **BEUKENHAAG** (*Fagus*) en een rij/haag van **HAAGBEUKEN** (*Carpinus*). Neem zelf ook takken mee! (zaterdag 19 maart knoppen-excursie, zie algemene agenda)
Denk ook aan de "Botanische Dag" op 5 februari in Dronten; kijk voor verdere informatie in de december-Natura en in Spurrie.

Heb je interesse in planten, kom dan eens een keertje kijken / meedoen, behalve leerzaam zijn de bijeenkomsten ook altijd heel gezellig.

Tot ziens

Willy Mantel
coördinator plantenwerkgroep
(0229) 230591
Anneloes ter Horst
bestuurslid

PLANTEN IN VOORNE'S DUIN

Op 22 mei staat er in het kader van het jubileum van onze afdeling een busexcursie gepland richting Voorne. Noteer het alvast in uw agenda!

De duinen van Voorne staan vooral bekend om de mooi ontwikkelde natte duinvalleien. Dit komt doordat in het gebied geen waterwinning heeft plaatsgevonden. Binnen het terrein van NM is 1 grote natte vallei ("Schapenvallei") en vele kleintjes. Enkele kleinere valleien zijn vanaf het pad goed te overzien. Op vrijwel alle natte plaatsen wordt gemaaid en het resultaat is dat de vochtige valleien (nog) bijzonder rijk zijn. Wie een massale groei van **TEER GUICHELHEIL** wil zien kan terecht op Voorne. Er komen verschillende typen duingraslanden voor met bijv. **GROTE TIJM** en **GEWONE VLEUGELTJESBLOEM**.

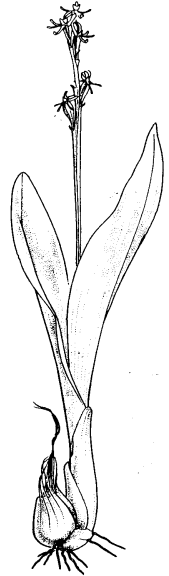
Verlag Variadag

11 december te Leiden

Organisatie: FLORON en de Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging.

Samen met Anneloes ter Horst heb ik deze dag bijgewoond, vanuit mijn deelname aan de plantenwerkgroep. Het programma van deze dag bestond uit zeven korte lezingen en een aantal korte floristische mededelingen uit de zaal. De onderwerpen van de lezingen en mededelingen waren:

- 1 **BIJZONDERE VONDSTEN**, door Ruud van der Meijden. Aan de hand van dia-beelden verschenen enkele planten op het doek en kregen de aandacht van de zaal. O.a. de **WATERCRASSULA**, de **ZWAARDRUS**, de **BASTAARDFRAMBOOS** (*Rubus idaeoides*) en de **VARKENSKERVEL** (*Pencedanum officinale*)
- 2 Levensvatbaarheid van de **GROENKNOLORCHIS** in Nederland, een kwestie van beheer op schaal, door Yorike Hartman (Universiteit van Amsterdam). De *Liparis Loeselii*, voorkomend in kalkrijke / natte en voedselarme gronden is een zelfbestuiver en vermeerderd zich door zijscheuten. Een boeiend verhaal toegelicht met mooie beelden.
- 3 De **FLORA EN FAUNAWET, ALGEMENE MAATREGELEN VAN BESTUUR** en **RODE LIJST** (AMvB): bescherming geregeld? Door Baudewijn Odé, directeur van Floron. Zelf vond ik dit het meest interessante verhaal omdat dit me enig inzicht gaf in de regelgeving.

In Nederland zijn 36.000 soorten planten en dieren, waarvan 1.000 beschermingsbehoefstig, 500 zijn beschermd via Flora en Faunawet. De Rode Lijst soorten zijn beschermd door zorgplicht. In Nederland zijn 105 soorten hogere planten wettelijk beschermd. Veel van deze soorten zijn al sinds 1973 beschermd, andere soorten zijn aan de Rode Lijst toegevoegd bij het in werking treden van de Flora- en Faunawet in 2002. De Flora- en Faunawet van 1998 geeft vooral een overzicht van de plukgevoelige soorten. De AMvB van 2004, geeft een wijziging van de F-&F-wet. De Rode Lijst is van 2000, in 2004 vastgesteld door de Min. van LNV. De Habitatrictlijn stamt van 1992. De F-&F-wet zegt iets over zorgplicht. Baudewijn vertelde dat er problemen zijn met teveel algemene soorten. (b.v. **ZWANENBLOEM**, **WESPENORCHIS**). Er gaan (te)veel ontheffingen uit. Hij pleitte voor gedragscodes voor de vrijstelling van algemene soorten zoals **BREDE WESPENORCHIS**, **DOTTERBLOEM**, **ZWANENBLOEM**. De vraag is: biedt gedragscode de goede bescherming? Hoe ziet zo'n gedragscode eruit en welke consequenties zal dit hebben voor de zeldzamere beschermende soorten? FLORON zal dit kritisch blijven volgen.

- 4 **BEGRAZING IN DE DUINEN**, tegenvaller of succes? door Mark van Til van Waterleidingbedrijf Amsterdam. Conclusie van de korte lezing was dat het wel een succes is betreffende de begrazing in de Waterleidingduinen ten zuiden van Haarlem.
- 5 **OUDE- EN NIEUWE FLORA VAN NIJMEGEN EN KLEVE**. Boeiend verhaal over meer dan 150 jaar geschiedenis van flora in dat gebied, vanaf 1845 (toen botanische vereniging aldaar opgericht), geregistreerd en vergeleken.
- 6 **KORTE FLORISTISCHE MEDEDELINGEN**: O.a over Floronkamp: 16/17/18 september 2005. Over de *Anthemis cotula*, de **STINKENDE KAMILLE**, een eenjarige plant die in de Hoekse Waard veelvuldig voorkomt in 33 hokken, langs oude dijken.
- 7 **TIEN JAAR VEGETATIEONTWIKKELING OP PLANTAGE WILLEM III**, van akkerflora naar heischraal grasland. Mooie beelden van dit gebied bij Elst, ook over invloeden van begrazing.
- 8 **FLORISTISCHE INVENTARISATIES** in de komende jaren door Wout van der Slikke van FLORON: 500 km-hokken dienen per jaar vastgesteld te worden. Dus iedere 10 jaar, 5.000 km-hokken. Inperken door minimaal 2-hokken per uurhok. + vooral Rode-lijstsoorten op het gebied te richten. Verbeteren door soortenrijke hokken te kiezen.

Ten slotte meld ik dat FLORON te bereiken is via Wout van der Slikke,
 telefoon: 071-5273533,
 e-mail floron@floron.leidenuniv.nl,
 website: www.floron.nl.

Het was een druk programma. De zaal van de Universiteit zat vol. Voor iedereen zijn deze lezingen gratis toegankelijk, opgave is niet nodig. De bedoeling is dat volgend jaar weer zo'n Variadag georganiseerd wordt door FLORON.

Conny Ligthert

BOTANISCHE DAG IJSSELMEERPOLDERS

De Botanische Dag van de KNNV op 5 februari belooft weer een informatieve dag te worden (KNNV'ers betalen € 3,-). Ditmaal met 4 sprekers over het thema "De botanische rijkdom van de IJsselmeerpolders". De dag vindt plaats in de Hofzaal van de Warmonderhof aan de Wisentweg in Dronten. Een beetje lastig op zaterdag met het openbaar vervoer, maar het kan wel. Wie met elkaar mee wil rijden kan dit op de januaribijeenkomst even afspreken.

Aan het werk in de natuur

NATUURWERKDAG 6 NOVEMBER

De eerste zaterdag in november is voortaan de landelijke natuurwerkdag. Deze werd 6 november voor de vierde achtereenvolgende keer gehouden. In onze regio kon gewerkt worden op het "Landje van Naber", bij "MAK Blokweer", heemtuin "De Reigersbek" in Hoogkarspel en in het Streekbos. Bij deze objecten waren zo'n 9 à 15 deelnemers actief. Dankzij het redelijke weer kon er lekker gewerkt worden. De deelnemers ontvingen van de organisatie na afloop een kalendertje en een bidon.

We hopen dat de animo voor dit soort buitenwerk blijft groeien want het is niet alleen ontzettend leuk werk maar ook heel effectief. Het is een echte verrijking voor de natuur in onze regio. Het gaat meestal om werkzaamheden die alleen handmatig goed uitgevoerd kunnen worden. Vanwege de hoge personeelskosten zijn ze daarom eigenlijk onuitvoerbaar.

WERKEN OP "DE KREUPEL"

Zaterdag 18 december was er een werkdag op "De Kreupel". SBB charterde de WR 130 om een groep van 20 vrijwilligers (waaronder 13 KNNV'ers) over te zetten naar dit nieuwe eiland. Het werk bestond daar uit het verwijderen met wortel en al van boomopslag. Deze bleek te bestaan uit uitgelopen wilgetenen van het rijshout.

Ook werd zoveel mogelijk vuil verzameld dat aangespoeld was, variërend van een halve surfplank tot flessepost uit Medemblik. Goed gekleed tegen de gure wind en mogelijke winterse buien werd in enkele uren de ringwal van het eiland schoongemaakt.

Aan boord van de vissersboot stonden soep en broodjes klaar. Iedereen was heel voldaan. Veel vogels gezien: grote groep **GROTE ZAAGBEKKEN**, veel **PIJLSTAARTEN**, 170 **SNEEUWGORZEN** en een **BOKJE**. Klus geklaard en lekker buiten geweest!

WERKEN OP RIETLAND SCHARDAM

Op 19 februari is er weer zo'n werkdag i.s.m. SBB. Dan wordt gemaaid riet met ruigte verwijderd van een drasterrein. Daardoor krijgt een bijzonder type moerasflora meer kans met o.a. **VEENMOS**, **RIETORCHIS**, **ECHTE KOEKOEKSLOEM**. Kom dat ook eens meemaken! Buiten genieten en heel nuttig werk doen en ervaren dat vele handen licht werk maken.

Jan Marbus

WEBSITE VOOR VRIJWILLIGE NATUURONDERZOEKERS

In Noord-Holland zijn duizenden vrijwilligers actief met het inventariseren van planten en diersoorten. Zij onderzoeken welke soorten voorkomen, waar deze voorkomen en hoe het verloop is in de tijd. Om deze 'ecotellers' gemakkelijker met elkaar en met anderen in contact te brengen is er de nieuwe website: www.ecoteller.nl.

De site is sinds 16 december online en biedt een platform aan alle groepen en geïnteresseerden in natuuronderzoek. Er is allerlei informatie te vinden, zoals een nieuwsbrief, met nieuwtjes voor en door vrijwilligers. Ook staat hier de "Groene Kaart", met 40 natuurgegevensverzamelende vrijwilligersgroepen in heel Noord-Holland.

Ecoteller.nl linkt door naar de website van Landschap Noord-Holland, waar de informatie voor 'ecotellers' is ondergebracht, alles in nauw overleg met de Provinciale Organisatie Flora & Fauna.

Vogelwerkgroep

Het weekeinde voor de kerst zijn een aantal vogelwerkgroepleden bijzonder actief geweest in het nieuwe natuurgebied "De Kreupel" in het IJsselmeer. Op dezelfde dag was een bijeenkomst van de Noordhollandse Kerkuilwerkgroep. Een keer per jaar komen de regiocoördinatoren bijeen om de ontwikkeling van de **KERKUIL** in de verschillende regio's te evalueren. De positieve trend van de **KERKUIL** in Noord-Holland zet onverminderd door. Dit jaar ruim 80 broedgevallen en relatief veel tweede legfels. Er werd zelfs een derde legsel gemeld bij een zeer actief paar. In ons werkgebied is ook het aantal broedgevallen weer uitgebreid. In de Zeevang, bij Warder en in Oosthuizen, wordt ook activiteit gemeld van de **KERKUIL**. Op zondag 19 december hebben een aantal werkgroepleden de maandelijkse Zeevangtelling uitgevoerd. Tijdens de telling werden maar liefst 6 **SLECHTVALKEN** waargenomen!

Rond half januari staat de midwintertelling weer op het programma. Op deze dag zullen wij een groot deel van de IJsselmeerkust inventariseren op waterwild. Voor deze telling is de deelname van een groot aantal vogelaars gewenst.

Tijdens de decemberbijeenkomst was de Ab van Dorp te gast en introduceerde hij de nieuwe Staatsbosbeheer medewerker Rob van Dam. Er ontstond een levendige discussie over een aantal actuele zaken en wij hebben alle vertrouwen in een goeie samenwerking met Rob. In maart willen wij Fred van Vliet uitnodigen die een enthousiast verhaal over de landelijke gierzwaluwenwerkgroep komt vertellen. In onze omgeving hebben wij verschillende activiteiten met wisselend succes ondernomen voor de **GIERZWALUW**. Misschien kunnen onze activiteiten met zijn verhaal versterkt worden. Postitief nieuws is er ook te melden in verband met het succes van de

de **IJSVOGEL** in Alkmaar. In onze regio is er afgelopen jaar ook gebroed door de **IJSVOGEL** en het zal niemand zijn ontgaan dat er in de afgelopen periode opmerkelijk veel **IJSVOGELS** rondvliegen. Rutger Polder, de man van het IJsvogelproject in Alkmaar, zal op 10 februari voor ons een verhaal houden. Verder staat in dit Hoornblad een verslag van de

Pestvogelinvasie die ook in onze regio niet ongemerkt is gebleven.

Kortom, de vogelwerkgroep bestaat uit een groep zeer enthousiaste leden die veel genoeg beleven aan onze gevleugelde vrienden. Tot ziens op de volgende werkgroepavond.

Om te noteren: **donderdag 13 januari**

donderdag 10 februari - Rutger Polder over IJsvogelproject

donderdag 10 maart

De bijeenkomsten worden gehouden in "De Hoornbloem" te Zwaag van 20:00 - 22:00 uur.

Ko van Gent

Zeevangtelling

19 december 2004

December in De Zeevang, winterkou, dus zeker geen vogels... Nee dus. Op 19 december 2004 volop vogels en prachtig weer om buiten door te brengen. Zon, bijna geen wind, mooi helder weer en goed zicht. Die zondag is in het hele Zeevanggebied gekeken hoeveel vogels zich nog in het poldergebied ophielden. Al voor het vijfde achtereenvolgend jaar is deze klus door de vogelwerkgroep uitgevoerd. Vijf telgroepjes van 2 of drie personen, waarvan ieder een deel van het Zeevanggebied op zich nam om te tellen.

Even wat cijfertjes: 5 **SLECHTVALKEN**, 4.000 **GOUDPLEVIEREN**, 6.000 **KIEVITEN** en ga zo maar door. Koning Winter heeft nog niets veranderd in het Zeevanggebied. Pas als de vorst invalt, trekken de vogels weg uit het gebied. Zolang de bodem zacht en nat is en het water vloeibaar, is er geen reden om het gebied te verlaten.

December is ook de maand van de "Boterbuiken". Zo worden **GROTE ZAAGBEKEN** genoemd vanwege hun boterkleurige buikzijde. Ken je die kleur, dan herken je steevast de **GROTE ZAAGBEKEN**, al is het op honderden meters weg in de poldersloten. Zaagbekken zijn visvangsters. Met hun snavel vol heuse tanden, zijn ze specialist in visvangst. Naast de **GROTE ZAAGBEK** troffen we nog een ander soort zaagbek, het **NONNETJE**. Net zo apart in voorkomen. Met zijn hagelwitte uiterlijk onmiskenbaar en opvallend om te zien. Van de **NONNETJES** telden we er 3, **GROTE ZAAGBEKEN** 40.

En dat nadat we in november eveneens een polder vol vogels hadden vastgesteld. November is de maand waarin maximale aantallen vogels verblijven in De Zeevang. Het is hierom dat van het telwerk in november een extra verslag is gemaakt. Het wordt naar alle belanghebbenden die de natuurwaarden voor het gebied veilig kunnen stellen, toegestuurd. Even onder de neus wrijven om niet voorbij te gaan aan deze rijkdom!

Met gekleurde kaartjes vol stippen van aanwezige vogelconcentraties.

Natuurlijk moeten ze dit weten. Roep je niet, dan kiezen zij de andere weg waar ook van belang wordt geroepen.

De Zeevang is in de door SOVON uitgegeven ganzen- en zwanenatlas (2004) van Nederland duidelijk aanwezig met zijn vogelaantallen. Ons telwerk is hierin uitgewerkt om als informatie te worden aangewend bij besluitvorming over landenschappen.

Ben Pronk

De Hoornbloem

Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag,
☎ (0229) 23 04 19, e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl

ZADEN

Dankzij de medewerking van een flink aantal vrijwilligers (Nel, Willy, Piet, Max, Jan, Cor, Cees, Yvonne, Connie, Resi, Jeanne, Dinie, Clemens, Aartje, Alberdien en Evelien) is het merendeel van de zadenvoorraad schoongemaakt en ingepakt. De zadenlijst kon daarop samengesteld worden en gedrukt. Deze is trouwens ook op de KNNV-website in te zien en te downloaden. Steeds meer bestellingen komen per e-mail binnen. Het 15de jaar dat onze zadenlijst verschijnt is ook een mooi moment om er eens bij stil te staan of dat nog steeds door moet gaan.....

OPTIEK

Van ons aanbod om een telescoop 20-60x100 met statief aan te schaffen voor de KNNV-ledenprijs ad € 400,- is al 5 keer gebruik gemaakt. We zullen dit aanbod landelijk herhalen dus te verwachten valt dat de overige 5 sets ook snel aan de man gebracht zullen zijn.

Van de binoculaires (stereoleop) 20 en 40 x hebben we nog 4 exemplaren voor de KNNV-ledenprijs van € 125,-

PUBLICATIES

Niet alle KNNV-uitgaven hebben we in voorraad, maar soms kunnen we ze snel in huis krijgen. Het is altijd goed zo ruim mogelijk vantevoren te informeren of een boek leverbaar is.

Door donaties of legaten beschikken we af en toe over publicaties die al uitverkocht zijn of moeilijk verkrijgbaar. Dit betreft soms WM's (=Wetenschappelijke Mededelingen - een reeks kleine boekjes van ca. 300 titels over één facet van de veldbiologie). Wie een speciale WM zoekt kan altijd even vragen. Kan de Hoornbloem niet leveren dan is het heel goed mogelijk via het antiquariaat van de landelijke KNNV.

CURSUSSEN

Vogelcursus

Het succes van de vogelcursus in "MEC De Witte Schuur" in Enkhuizen heeft het bestuur doen besluiten ook de voorjaarscursus aan te bieden onder dezelfde condities. De inschrijving daarvoor staat open.

Deze cursus vogels kijken deel 1 (voorjaarsversie) wordt gegeven op 5 woensdagavonden: **13, 20, 27 april** en **11 en 18 mei** en 3 excursies op **16, 23 april** en op 12 mei avondexcursie.

De kosten bedragen € 20,- voor KNNV-leden. Niet-leden betalen € 35,-. Informatie en aanmelding bij De Hoornbloem, telefoon: (0229) 23 04 19, e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl

Bijzondere waarnemingen

Naast al het Pestvogelgeweld zou je haast vergeten dat er ook nog andere soorten rondvliegen die de moeite waard zijn. Een **HAAKBEK** in Groningen, toch net iets te ver om heen te rijden, terwijl later blijkt dat er ook 2 in Alkmaar hebben gezeten alleen de waarnemers hadden het pas later door dat het een **HAAKBEK** was. Een **ZWARTTE IBIS** bij Den Helder maar ook in ons gebied is weer genoeg gezien.

Ik kan alleen niet om de **PESTVOGELS** heen, ook al ben ik mij er van bewust dat ik er al 2 pagina's over heb geschreven. Toen ik Freek belde voor zijn waarnemingen had hij natuurlijk ook de nodige exemplaren gezien. Dat begon op 3 november met 38 vogels op de Veemarkt en dan het volgende rijtje. 7 november 41 in de St. Josephstraat, 18 november 34 op de Emmalaan, 3 exemplaren op het Pelmolenpad op 20 november en op de 24ste weer 40 in de Emmalaan. Op 25 november 49 op de 27ste 55 en de dag daarna 61 **PESTVOGELS** op de Drieboomlaan en als laatste zag hij op 4 december 20 in de Scheerder, 12 op de Emmalaan en 30 op het Pelmolenpad. En ik beloof dat ik er verder niet meer over zal praten.

Natuurlijk heeft Freek weer de nodige uren doorgebracht op zijn plek bij de meeuwenkolonie. Op 17 en 30 september vloog daar een **SMELLEKEN** langs en ook een **BOSRUITER** was van de partij op de 30ste. 9 oktober was goed voor een **BUIDELMEES** en een **ROODKEELDUIKER** viel op bij Wijdenes. Op 10 oktober kwam er een

GEELGORS langs en een **HOUTSNIP** liet zich zien op 12 oktober. De dag daarna kwamen er een **PAAPJE** en een **ZWARTE ROODSTAART** langs en op de 17de een **ROODBORSTAPUIT**. Een late **ZWARTE STERN** liet zich zien op 20 oktober en toen brak de tijd van de **HOUTDUIVEN** aan. Massaal besloten deze vogels vanuit het westen deze kant op de komen met als gevolg dat Freek een aantal dagen zeer grote aantallen van deze soort telde. Op 19 oktober kwamen er 2.459 langs, de grote klapper kwam op 22 oktober toen vlogen er 2.956 Houtduiven langs op de 26ste waren dat er 2896 en gevolgd door 2.023 op de 27ste. Op 26 oktober vlogen er 15 **ZWARTE MEZEN** langs en ook een **KLEINE STRANDLOPER** liet zich zien de dag daarna kwam er een **KANOETSTRANDLOPER** langs en ook een Grote zilverreiger kwam langs. Een **BOERENZWALUW** vloog voorbij op 31 oktober en ook waren er 57 **KLEINE RIETGANZEN** aan het trekken. November begon met een **IJSGORS** en 6 **SNEEUWGORZEN**. Een **BRUINE KIEKEN-DIEF** op 2 november en een **BONTE KRAAI** op de 3de. Wederom een **IJSGORS** op 5 november en een **FRATER** op de 7de. Een **ROTGANS** kwam langs op 8 november en op 11 november vloog een **STEENLOPER** de Nek voorbij. 6 **SNEEUWGORZEN** vlogen langs op 14 november, 6 **DWERGMEEUWEN** lieten zich bekijken op de 21ste en 87 **KEMPHANEN** vlogen langs op 24 november. 2 December was de dag dat er wederom een **IJSGORS** langs kwam samen met een **KNEU** en een **WITGATJE**. Een paartje **MANDARIJNEEND** zat in de

Singel bij de Muziekschool en Freek hoorde op 7 november **GROTE GELE KWIKSTAARTEN** op het Pelmolenpad, in het Wilhelminapark en op de 15de zat er één op de Blauwe Berg.

Ook Ad zit niet stil en heeft weer een indrukwekkende lijst waarnemingen van de Vooroever en de Lutjebroeker Weel.

Op 2 november zag hij in de Vooroever 2 **ROODHALSFUTEN** en 4 **GEORDE FUTEN**, ook zaten er meer als 1.000 **SMIENTEN**, een **ROSSE STEKELSTAART**, 3 **WITGATJES** en 4 **DWERMEEUWEN**. Een **IJSVOGEL** vloog langs en 4 late **BOERENZWALUWEN** lieten zich zien. Op 10 november zaten er 32 **KLEINE ZWANEN**, 1 **ROTGANS**, 4 **DWERMEEUWEN**, een **WATERPIEPER** en een **IJSVOGEL**. 16 November was de dag dat hij er een paartje **ROSSE STEKELSTAARTEN**, 4 **WATERRALLEN**, 1 **IJSVOGEL**, 3 **WATERPIEPERS** en een **TJIFTJAF** zag. Op de 17de zag Ad er 40 **BAARDMANNETJES**, 1 **BOOMLEEUWERIK** en 2 **WATERPIEPERS** samen met een **IJSVOGEL** en 4 **RINGMUSSEN**. 6 **KROMBEKSTRANDLOPERS**, 2 **WATERPIEPERS** en 2 **OEVERPIEPERS** zaten er op de 22ste en de 29ste was goed voor 500 **WATERSNIPPEN**. Op 31 oktober zag hij er een **RANSUIL**, een **IJSVOGEL** en 4 **DWERMEEUWEN**. Een **TJIFTJAF** liet zich zien op 6 november en op 7 november zaten er 6 **ZWARTE ZEE-EENDEN**. 3 **BARMSIJZEN** lieten zich zien op 21 november en op 4 december zaten er 4 **KEMPHANEN**, een **ZWARTE RUITER** en 6 **WATERPIEPERS**. De Lutjebroekerweel had op 5 oktober een **CAROLINAEEND** (zeg maar de Amerikaanse tegenhanger van de oostelijke **MANDARIJNEEND**) en een **HOUTSNIP**. De 9de was goed voor 6

BUIZERDS, een baltsende **HAVIK** en een **SPERWER** en ook 2 **BOERENZWALUWEN**. Ad telde 35 **VELDLEEUWERIKEN** op de 22ste en 50 op de 24ste. Ook op deze dag 1 **STEENUIL**, een **BOOMLEEUWERIK** en 8 **ROUWKWIKSTAARTEN**. De **STEENUIL** liet zich op 26 november wederom zien evenals 5 **WATERRALLEN**. 25 **RINGMUSSEN** en 2 **KEPEN** lieten zich zien op de 28ste en een **RUIGPOOTBUIZERD** was aanwezig op 13 november.

Andijk was de laatste tijd goed voor heel wat **ROUWKWIKSTAARTEN**. Ad had er maximaal 12 op 16 en 22 oktober en het Zanddepot gaf op 13 oktober 3 **VUURGODHAANTJES** en 2 **TJIFTJAFFEN** prijs.

Het wordt weer winter dus dat betekent dat de kleine zangvogeltjes weer als groepen gaan opereren en de buurt rond gaan trekken. Altijd weer een mooie gelegenheid om toch op te gaan letten op leuke bijzonderheden. Ik had op 10 december nog een **VUURGODHAANTJE** die tussen de Kamperfolie aan het zoeken was naar insecten. Hij trok mee in een groep **PIMPEL-** en **KOOLMEZEN**.

Ik wens iedereen alvast een heel goed 2005 en blijf uitkijken naar die bijzonderheden want ik zou heel graag weer eens een verhaal willen schrijven waar niet alleen waarnemingen van Freek en Ad in staan.

*Jan-Pieter de Krijger
Nat.hist.secretaris*

PS. Anneloes zag op 24 december een **IJSVOGEL** in de Dorpsstraat te Obdam en Henny en Egbert zagen er één op 28 december aan Koewijzend te Blokker.

Bestuur

- Voorzitter** : M. Kleij, Lijndraaier 149, 1625 ZV Hoorn,
☎ (0229) 23 05 24, e-mail: mkleij@hetnet.nl
- Secretaris** : E.J. Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker,
☎ (0229) 24 95 46, e-mail: secretaris@hoorn.knnv.nl
- Nat. hist. secr.** : J.P. de Krijger, Weidemolen 98, 1622 KE Hoorn,
☎ (0229) 23 97 24, e-mail: n.h.secretaris@hoorn.knnv.nl
- Penningm. & Ledenadm.** : A. Roobeek, P.J. Jongstraat 176, 1614 LK Lutjebroek ☎ (0228) 51 20 88,
e-mail: ad.roobeek@quicknet.nl, Postgiro: 3553986
- Leden** : A.L. ter Horst, Dorpsstraat 59, 1713 HB Obdam,
☎ (0226) 45 29 90, e-mail: anneloes59@planet.nl
C.J.P. Schoon, Gerrit Achterberghof 75, 1628 VD Hoorn,
☎ 06 55101511, e-mail: cjp.schoon@quicknet.nl
C. van der Velden, Dukaat 29, 1628 PP Hoorn,
☎ (0229) 23 19 10, e-mail: cor.vdvelden@wxs.nl
E. de Vroome, Veenrug 17, 1687 WN Wognum,
☎ (0229) 57 10 78, e-mail: de.vroome@quicknet.nl
- Erevoorzitter** : J.A. Marbus, Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag,
☎ (0229) 23 04 19, e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl

Coördinatoren

- Plantenwerkgroep**: Willy Mantel, Schout 57, 1625 BR Hoorn, ☎ (0229) 23 05 91
- Vogelwerkgroep** : Ko van Gent, Berkenweide 13, 1647 BG Berkhout,
☎ (0229) 24 58 85, e-mail: ko-wil@zonnet.nl
- Vlinderwerkgroep** : Henny van der Groep, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker,
☎ (0229) 24 95 46, e-mail: info@hoorn.knnv.nl

AANMELDINGSFORMULIER - S.V.P. INLEVEREN BIJ HET BESTUUR.

Ondergetekende meldt zich aan als:

- KNNV-lid (1 persoon € 23,75 per jaar)
- Gezinslid (meer dan 1 persoon op hetzelfde adres € 30,10 per jaar)

dhr./mevr.: voorletter(s) : achternaam:

geboortejaar : telefoon :

adres :

postcode + woonplaats :

specialiteiten of interesse:

naam huisgenoot :

geboortejaar :

specialiteit of interesse :

NATUURLIEFHEBBER?

Enthousiast over mooie dingen die u in de natuur ontdekt heeft en wilt u die ervaring graag met anderen delen?

Of vindt u het buiten prachtig maar zou u wel wat meer willen weten over dat landschap, zo'n plant of dier.....

DOE DAN MEE MET DE KNNV! DE VERENIGING VOOR VELDBIOLOGIE.

Het is een club van actieve natuurliefhebbers.

Zo veelzijdig als de natuur, zo veel zijn de activiteiten van de KNNV!

Naast het programma van de plaatselijke/regionale afdelingen biedt de landelijke organisatie o.a.:

- het verenigingsblad Natura (6x per jaar)*
- kampen en reizen*
- allerlei werkgroepen (o.a. landschap, korstmossen)*
- publikaties voor ledenprijs*

**Het landelijk bureau is gevestigd in Utrecht.
Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht, ☎ 030-231 47 97**

WILT U "HET HOORNBLAD" VAKER ONTVANGEN?

Gebruik dan de bon op pagina 31 en wordt lid van de KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland. U bent dan ook automatisch lid van de landelijke KNNV. Het kost u slechts € 23,75 per jaar.

Opzegging van het lidmaatschap melden voor 1 november bij de ledenadministratie van de afdeling.

DRUKWERK

TPG Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

AAN:

Afz. Ledenadm. KNNV

A. Roobeek, P.J. Jongstraat 176, 1614 LK Lutjebroek ☎ (0228) 51 20 88